

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека
Центр регіональної та правової інформації

**Хроніка культурного життя Хмельниччини:
оглядова довідка за матеріалами преси та неопублікованих документів
за грудень 2016 року**

Хмельницький

2016

Культурно-мистецьке життя краю

У Державному історико-культурному заповіднику “Межибіж” спільно з управлінням культури, національностей, релігій та туризму облдержадміністрації та обласною організацією Національної спілки краєзнавців України провели V Археологічні читання, присвячені пам’яті археолога і пам’яткоохоронця Івана Михальчишина. До програми Археологічних читань було зареєстровано 61 доповідь від 65 авторів, які представляли 15 міст, містечок і сіл України, а саме: Галич, Дніпро, Запоріжжя, Кам’янець-Подільський, Київ, Красилів, Львів, Лядава, Меджибіж, Пересопниця, Рівне, Суботів, Тернопіль, Токмак, Хмельницький. Серед авторів: 4 доктори і 15 кандидатів наук, 2 члени Міжнародної ради з питань пам’яток і визначних місць ICOMOS. У ході проведення заходу учасникам презентували меморіальний науковий збірник пам’яті І. Р. Михальчишина. На пленарному засіданні виступили д.і.н., професор, голова правління Хмельницької обласної організації НСКУ, директор Центру дослідження історії Поділля при КПНУ імені Івана Огієнка Лев Баженов, д.і.н., професор КПНУ імені Івана Огієнка Стефанія Баженова, директор ДКЗ “Межибіж” Олег Погорілець, завідувач відділу охорони пам’яток історії та культури у Хмельницькій області Сергій Шпаковський, директор культурно-археологічного центру “Пересопниця” Микола Федоришин і науковий співробітник ДКЗ “Межибіж” Сергій Щур. Після засідання учасники приступили до секційної роботи, яка відбувалася у 2 секціях: “Археологія України: здобутки, перспективи, особистості” та “Теорія і практика археологічних досліджень. Археологія Поділля та Волині”.

Бібліотечна справа

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека

В рамках Всеукраїнського тижня права та з метою популяризації юридичної літератури працівники Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки організували низку просвітницьких заходів. 6 грудня у бібліотеці відбувся День інформування “Правова освіта молоді в Україні – запорука розвитку демократичного суспільства” за участю юристів правозахисних організацій області. Учасники заходу обговорили питання захисту прав людини в Україні та світі, важливість формування у молодого покоління правової освіти та культури. Зоряна Давидчук, начальник управління реєстрації нормативно-правових актів, правової роботи та правової освіти Головного територіального управління юстиції у Хмельницькій області та Анастасія Площинська, юрист Хмельницької обласної громадської організації “Подільська правова ліга” розповіли присутнім про діяльність правозахисних організацій області. Олена Варфоломеева, заступник директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Хмельницькій області та Леся Сопротюк, головний спеціаліст відділу правової інформації та консультацій Хмельницького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги пояснили сутність первинної та вторинної допомоги. Завершився захід переглядом документального фільму режисера Сергія Лисенка про право на досконале вивчення української мови внутрішньо переміщених осіб зі Сходу країни “Мова” (з колекції клубу Docudays UA). 8 грудня до Міжнародного дня боротьби з корупцією в бібліотеці організовано відео перегляд “Stop, корупція!” про проблему корумпованості українського суспільства та способи боротьби з нею. Учасники перегляду спробували визначити шляхи подолання цього суспільно небезпечного явища.

Крім того у бібліотеці експонується інформаційно-документальна виставка “На допомогу правовій освіті населення”. На виставці представлені довідково-інформаційні видання, які допоможуть розібратися в питаннях реалізації та захисту своїх прав. Виставку доповнено скринькою Громадської приймальні Головного територіального управління юстиції у Хмельницькій області з надання безоплатної первинної правової допомоги “Запитай в юриста”. Відвідувачі бібліотеки залишають у скриньці свої запитання правового характеру, працівники громадської приймальні приймають їх до розгляду та у визначений термін надають роз’яснення.

У бібліотеці відбулася зустріч з відомими українськими письменниками та видавцями Братами Капрановими, які презентували – новий історичний роман **«Забудь-річка»**. За словами авторів, ідеєю до написання художнього твору стала справжня історія двох їх дідів, що воювали по різні боки у роки Другої світової війни. Автори запевняють, що хоч події в романі і є вигаданими, проте максимально наближені до реальності. Зацікавили автори своїх шанувальників уже з перших слів. Слід відзначити, що зібралось їх чимало, адже поціновувачів справжньої української книги у нашому місті дуже багато. Під час презентації присутні мали можливість поспілкуватися з письменниками, придбати роман **«Забудь-річка»** та інші книги Братів Капранових, взяти автограф та сфотографуватися з авторами.

В рамках Всеукраїнського тижня права та на виконання Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року в бібліотеці відбувся День інформування **«Правова освіта молоді в Україні – запорука розвитку демократичного суспільства»** для студентської молоді Хмельницького інституту соціальних технологій Міжрегіональної академії управління персоналом. Учасники Дня інформування – заступник директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Хмельницькій області Олена Варфоломеева, головний спеціаліст відділу правової інформації та консультацій Хмельницького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Леся Сопротюк, начальник управління реєстрації нормативно-правових актів, правової роботи та правової освіти Головного територіального управління юстиції у Хмельницькій області Зоряна Давидчук та юрист Хмельницької обласної громадської організації «Подільська правова ліга» Анастасія Площинська – розповіли учасникам про історію розвитку прав людини, ознайомили з правами, які мають громадяни України та правами, які мають діти у нашій державі згідно Конвенції ООН про права дитини, яка з 1991 року є частиною національного законодавства України. Учасники Дня інформування переглянули та обговорили відео про дотримання прав людини в Україні та світі. Крім того, в рамках Дня інформування відбулося засідання клубу **Docudays UA**, під час якого здійснено перегляд та обговорення документального кіно режисера Сергія Лисенка **“Мова»**. У переглянутому фільмі піднімалося питання реалізації права на досконале вивчення української мови внутрішньо переміщених осіб зі Сходу країни.

До Дня вшанування ліквідаторів аварії на ЧАЕС в бібліотеці відбувся Урок історичної правди **«Чорнобильське лихоліття навіки залишається в пам’яті»** для учнівської молоді міста. Під час заходу своїми спогадами поділився ліквідатор аварії Іван Клименко;

продемонстровано документальний фільм «**Чорнобильська катастрофа**» та презентовано книжково-документальну виставку «**Чорнобильське лихоліття назавжди залишиться в пам'яті...**».

До Міжнародного дня боротьби з корупцією та з метою підвищення поінформованості громади міста щодо корупції як суспільно небезпечного явища в бібліотеці організовано відео перегляд «**Stop, корупція!**» про проблему корумпованості українського суспільства.

До 100-річчя з дня народження Івана Ковалишина на веб-сайт бібліотеки підготовлений віртуальний краєзнавчий урок «**Фундатор Подільської ортопедотравматології**» про життя та діяльність організатора травматолого-ортопедичної служби Хмельниччини.

До Міжнародного дня волонтера у бібліотеці відбувся патріотичний діалог «**Волонтер - це стан душі**» для студентської молоді міста. Про свою діяльність розповіли волонтери Хмельницького обласного благодійного фонду “Центр “Добриня” Максим Возненко; громадської організації «Хмельницький молодіжний клуб розвитку» Олександр Кухарчук; «Мистецької сотні «Гайдамаки» Катерина Аргунова. Учасники патріотичного діалогу обговорили питання залучення громадськості до розв'язання суспільних проблем на волонтерських засадах, створення передумов для вирішення проблем в суспільстві за рахунок внутрішнього потенціалу. Під час заходу відбувся перегляд фільму «Безцінна робота волонтерів» та презентація виставки «Ці люди – серце України».

В бібліотеці відбулася презентація чергового випуску науково-краєзнавчого видання «**Межибіж**» Державного історико-культурного заповідника. Під час презентації директор ДІКЗ «Межибіж» Олег Погорілець розповів про науково-краєзнавчу роботу закладу; заступник директора Ігор Западенко презентував статті з питань історії, охорони та реставрації пам'яток, що увійшли до видання. Присутні на презентації краєзнавці та науковці краю поділилися своїми враженнями від збірника та висловили побажання про подальшу співпрацю.

До 25-ї річниці Всеукраїнського референдуму про проголошення незалежності України в бібліотеці відбулася година інформування «**День, що змінив історію**» про питання самовизначення української нації, народовладдя, державної влади, громадянства, територіальної цілісності, економічної самостійності, екологічної безпеки, культурного розвитку, зовнішньої і внутрішньої безпеки та міжнародних відносин України.

До Міжнародного дня інвалідів бібліотекою організовано:

- годину милосердя «**Людським теплом і добротою хай зігріваються серця**». Працівники бібліотеки привітали відвідувачів Хмельницького обласного товариства молодих інвалідів за багаторічну творчу співпрацю в справі виховання патріотизму та милосердя;
- концерт джазової музики «**Мелодії любові і добра**». Викладачі та студенти Хмельницького базового музичного училища ім. В. Заремби виконали музичні твори українських та світових композиторів – класиків.

До Міжнародного дня боротьби з пестицидами для учасників клубу органічного землеробства «**Успішний дачник – здорова громада**» організовано засідання за темою «**ЕМ-**

препарати в рослинництві – запорука успіху» про історію створення, методи використання та види ЕМ-препаратів.

В бібліотеці продовжено практичні заняття з вивчення англійської мови для:

- держслужбовців за темою **«Умовні речення»** про використання трьох типів умовних речень;
- студентів для здачі іспитів SAT за темою **«Математика»** про використання математичних завдань по книзі для підготовки до іспиту);
- людей похилого віку за темою **«Спеціальні альтернативні запитання»** про постановку спеціальних альтернативних запитань в англійській мові.

Методична робота

У бібліотеці відбувся День керівника для директорів центральних районних, міських бібліотек та бібліотек ОТГ (об'єднаних територіальних громад) на тему: **«Робота бібліотек в умовах реформування»**. Відкрила День керівника директор обласної універсальної наукової бібліотеки - Надія Синиця, яка виступила з доповіддю **«Роль і завдання методичних центрів центральних бібліотек області в децентралізації»**. До роботи приєдналися директор Хмельницької обласної бібліотеки для дітей імені Тараса Григоровича Шевченка - Валентина Черноус та заступник директора обласної бібліотеки для юнацтва – Віра Тарчевська. Під час робочої зустрічі розглядалися питання, що стосуються основних стратегій напрямку розвитку бібліотек області в умовах адміністративного реформування, яке відбувається сьогодні. Значну увагу було приділено питанню електронного моніторингу базової мережі публічних бібліотек. Заступник директора ОУНБ Валентина Маковська ознайомила присутніх з особливостями подачі державної статистичної звітності за 2016 рік. Також спеціалісти обласної наукової бібліотеки також надали методичні та практичні поради щодо: моніторингу актуалізації даних про бібліотеки області, внесення змін до адресної частини ЕСМАР; обміну, організації та порядку розповсюдження документів що надходять за державними програмами в публічні бібліотеки області, в тому числі і в бібліотеки ОТГ; проведення соціологічних досліджень. Завершився День керівника підведенням підсумків діяльності бібліотек у 2016 році та визначенням основних напрямків роботи на 2017 рік.

Музейна справа

Працівники Хмельницького обласного краєзнавчого музею провели для своїх відвідувачів музейну імпрезу “Андріївські вечорниці”. Учасники познайомились з давніми народними звичаями, традиціями гулянь та дізналися про найпопулярніші ворожіння. Перед ними ожили ігри і забави подолян, обряд кусання калити.

У Хмельницькому обласному художньому музеї відбулося відкриття виставки-проекту “Люди Свободи. Гаранти незалежності”. Цей проект був організований Українським інститутом національної пам’яті, Галузевим державним архівом Служби безпеки України, Центром досліджень визвольного руху, UA:Першим і приурочений до 25-ї річниці незалежності України. Виставка та короткі відеоролики розповідають про людей, які своєю працею та боротьбою в минулому столітті зробили можливим відновлення незалежності України. Ці люди дуже різні – поети і політики, військові і музиканти, науковці й художники. Їх опір теж був різноманітним – хтось боровся за свободу народу, хтось за свободу творчості, думки, хтось зі зброєю в руках, а хтось — із пензлем. Кожного з них

жорстоко ламали – когось у тюрмі, когось у “шарашці”, фізичними чи моральними тортурами. Проте, завдяки їм свобода стала реальністю для нас, і кожен з нас отримав можливість вільно реалізувати свій потенціал. Героїв виставки – 26. Зокрема, представлено аркуші, присвячені політичному діячеві, публіцисту, ідеологу українського націоналізму Миколі Міхновському; вченому, письменнику, перекладачу Агатангелу Кримському; землевласнику та меценату Євгену Чикаленку; члену австрійської імперської родини, що підтримував український визвольний рух, Василю Вишиваному; художнику-графіку, ілюстратору, автору перших українських державних знаків Георгію Нарбуту. Також є плакати композитора Миколи Леонтовича; діяча часів УНР, головного отамана Холодноярської Республіки Василя Чучупака; одного з ідеологів українського націоналізму, першого голови ОУН Євгена Коновальця; генерал-хорунжого Армії УНР Марка Безручка; першої у світі жінки-офіцера Олени Степанів; митрополита Василя Липківського; режисера й актора Леся Курбаса; поетеси та громадської діячки Олени Теліги; історика української літератури Юрія Шевельова; предстоятеля УГКЦ Йосифа Сліпого; діячки ОУН Марії Савчин; художника Ніла Хасевича; члена Крайового Проводу ОУН Михайла Сороки; вченого у галузі ракетобудування та космонавтики, конструктора Сергія Корольова; генерала Петра Григоренка; поета Василя Стуса; художниці-шістдесятниці Алли Горської; художниці Катерини Білокур; композитора і співака Володимира Івасюка; політика, Героя України В'ячеслава Чорновола.

У Нетішині, в мистецькій галереї «Арт-ПЛАСТ» відкрито виставку хмельничанина Олександра Гуменчука, заслуженого художника України. Усіх присутніх з творчістю майстра ознайомила Оксана Кононюк, директор Нетішинського міського краєзнавчого музею. Митець поділився своїми думками, поглядами, частинкою свого життя.